

INFORMATIENOTA RAAD LAREN

Datum vaststelling college: 6 mei 2025

Onderwerp

Eerste omgevingsplanwijziging voor thematische regels Laren

Portefeuillehouder

Rood, N.

Openbaar

Ja

Kennisnemen van

De gemeente Laren zet met deze eerste omgevingsplanwijziging de bestaande thematische regels, die gemeentebreed gelden en juridisch relatief eenvoudig zijn, om naar het (nieuwe) omgevingsplan. De regels die als eerste worden omgezet hebben betrekking op het kappen van bomen, ruimtelijke regels over beroep aan huis en bed and breakfast, gemeentebrede milieuregels, erfgoed, archeologie, bouwen en de regels van de VFL (Verordening fysieke leefomgeving). Ook wordt de inhoudsopgave van het omgevingsplan vastgelegd. Hieraan kunnen naargelang het proces vordert, steeds meer regels aan toe worden gevoegd. In deze nota informeren we u over de procedure die hiervoor wordt gevoerd.

Aanleiding (inleiding)

Met de invoering van de omgevingswet per 1 januari 2024 jl. hebben alle Nederlandse gemeenten de verplichting gekregen om hun bestaand beleid dat over de fysieke leefomgeving gaat, naar één gemeente dekkend omgevingsplan om te zetten. Met bestaand beleid worden de oude bestemmingsplannen, de Verordening Fysieke Leefomgeving (VFL), Welstandsnota, parkeerbeleid, etc. bedoeld. Het rijk heeft bij de invoering van de omgevingswet ook hun eigen regels over de fysieke leefomgeving naar de gemeenten overgeheveld en deze regels moeten ook in de transitie periode in het (nieuwe) omgevingsplan een plek krijgen. De regels die het rijk naar gemeenten heeft overgedragen zijn samengebundeld in wat de 'Bruidsschat' wordt genoemd en in de Bruidsschat staan regels over o.a. milieuaspecten (geluid, geur, luchtkwaliteit, etc.), indieningsvereisten bij aanvraag om vergunningen, de verschillende vergunningsplichten, vergunningvrij bouwen, etc.

Kernboodschap

Wettelijk moet deze transitie uiterlijk 31 december 2031 voltooid zijn. Het is de bedoeling om deze transitie in 4 fasen uit te voeren, waarbij de bestaande gemeentelijke regels zoveel mogelijk

beleidsluw worden overgezet, zonder de juridische inhoud van huidige regels en geldend gemeentelijk beleid te wijzigen.

Bij deze veelomvattende en langlopende transitie wordt van simpel naar complex gewerkt en daarom worden in deze fase eerst de thematische regels opgepakt. In de tweede fase worden de Woongebieden opgepakt, samen met delen van de (milieu) regels uit de bruidsschat en het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). De derde fase is gereserveerd voor Centrum Laren en de Werkgebieden: de bedrijventerreinen en als laatste fase wordt buitengebied/landelijk gebied overgezet naar het omgevingsplan.

In dit kader was in september 2024 een uitgebreide presentatie over het omgevingsplan aan de BEL gemeenteraden gegeven. Deze presentatie is als bijlage bij deze RIB toegevoegd. In deze presentatie staat onder de kop ‘Terugblik’ wat allemaal vooraf is gegaan om uiteindelijk, nu te starten met de eerste omgevingsplanwijziging.

Verskil tussen omgevingsplan en bestemmingsplan

Een omgevingsplanwijziging zal geen set van verbeeldingen/kaarten, regels en toelichting zijn, zoals bij bestemmingsplannen. Een omgevingsplan en de techniek erachter is bedoeld voor digitale weergave en raadpleging. Het nieuwe systeem biedt daarom geen betrouwbare mogelijkheid om juridisch correcte plankaarten en boekwerk met regels te produceren en te gebruiken. Ook biedt het systeem voorlopig nog geen mogelijkheid om proefpublicatie te doen, zodat beoordeeld kan worden hoe de digitale weergave en raadpleging werkelijk zullen zijn. Het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO) werkt ook nog niet optimaal en omdat de nieuwe opzet van een omgevingsplan heel anders is als die van een bestemmingsplan, is het noodzakelijk om de ontwerp-planwijziging eerst formeel te publiceren, zodat de regels en de werkingsgebieden goed digitaal kunnen worden weergegeven in het DSO. Bij deze eerste planwijziging wordt het ontwerpplan eerst formeel op ‘regels op de kaart’ in het DSO gepubliceerd, zodat raadsleden en andere belanghebbenden een goed beeld van de nieuwe regels en nieuwe opzet kunnen krijgen, voordat de behandeling in de raadscommissievergadering kan plaatsvinden.

Bestuurlijke besluitvormingsprocedure

De voorbereiding van een (wijziging) omgevingsplan die bestaat uit o.a. participatietraject, opstellen plan, ter inzage legging en zienswijzen behandeling, is een bevoegdheid van het college, net als bij bestemmingsplannen en is geregeld in artikel 3:11 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). De procedure van deze eerste ontwerp-omgevingsplanwijziging ziet er als volgt uit:

1. Bespreking en vrijgave van de ontwerp-planwijziging door het college;
2. De gemeenteraad via deze raadsinformatiebrief hierover informeren;
3. De ontwerp-omgevingsplanwijziging ter inzage leggen voor een periode van 6 weken;
4. Voor de raad in de periode van de ter inzage legging, begin juni 2025, een beeldvormende presentatie te geven met meer context over de nieuwe opzet van het omgevingsplan, als vervolg op de BEL-brede presentatie van 19 september 2024 jl. die hierbij als bijlage is gevoegd.

Nadat de beleidsluwe eerste planwijziging ter inzage is gelegd, de commissie via een presentatie is geïnformeerd, eventuele zienswijzen zijn ingediend en door het college zijn behandeld, gaat de vast te stellen omgevingsplanwijziging via de gebruikelijke route naar het college en de raadscommissie voor behandeling en vervolgens door naar de raad voor de formele vaststelling.

Consequenties

1. Het omgevingsplan wordt opgebouwd van algemene naar specifieke regels.

De eerste fase naar het volledig gemeente dekkend omgevingsplan richt zich op thematische regels, omdat deze gemeentebreed gelden, algemeen van aard zijn en relatief eenvoudig zijn over te zetten. Het gaat om regels over kappen van bomen, ruimtelijke regels over beroep aan huis en bed and breakfast, gemeentebrede milieuregels, erfgoed, archeologie, algemene bouwregels en de regels van de VFL (Verordening fysieke leefomgeving). Thematische regels kunnen worden vergeleken met de oude 'dubbele bestemmingen' in bestemmingsplannen. Ook inhoudsopgave van het omgevingsplan wordt vastgelegd en naargelang het proces vordert, worden steeds meer gedetailleerde en gebied specifieke regels aan het plan toegevoegd.

2. De basis van een omgevingsplan zijn de omgevingsplanregels.

Waar vroeger bestemmingen per vlak op een verbeelding werden aangegeven waarbinnen bepaalde regels gelden, moet in het omgevingsplan alle regels die in de gemeente gelden vooraf worden opgenomen en deze regels treden bij vaststelling in principe in de hele gemeente in werking. Deze regels moeten eerst gekoppeld worden aan specifieke locaties of een kleiner gebied, om juridische werking te hebben. Een locatie of gebied wordt 'werkingsgebied' genoemd en het koppelen van specifieke regels aan locaties wordt 'annoteren' genoemd.

Duurzaamheid

Duurzaamheid is een belangrijk aspect in de fysieke leefomgeving en is onderdeel van het omgevingsplan. Maar dit aspect dat een uitwerking van de gemeentelijke duurzaamheidsvisie is, komt in de volgende fases van de opstelling van het omgevingsplan uitgebreid aan bod.

Communicatie

Er is al een vooraankondiging over deze eerste planwijziging op www.overheid.nl en het plaatselijke Larens Journaal gepubliceerd. Na behandeling in het college en de aanbidding van deze RIB aan de gemeenteraad, wordt het ontwerp gedurende 6 weken ter inzage gelegd, via 'Regels op de Kaart' van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) op (<https://omgevingswet.overheid.nl/regels-op-de-kaart/>), zodat iedereen de planwijziging digitaal kan inzien en eventueel hun zienswijzen bij de gemeente kunnen indienen. Na behandeling van binnengekomen zienswijzen gaat de planwijziging via het college en de raadscommissie naar de gemeenteraad voor de formele vaststelling en na vaststelling wordt het plan weer 6 weken ter inzage gelegd en gepubliceerd op www.overheid.nl en het plaatselijke Larens Journaal, met mogelijkheid voor beroep bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Vervolg

De beeldvormende presentatie aan de raad is bedoeld om meer context over de nieuwe opzet van het omgevingsplan te geven en om dieper in te gaan op de verschillen tussen regels in bestemmingsplannen en het omgevingsplan. De presentatie geeft ook meer duidelijkheid over welke regels worden meegenomen in de eerste planwijziging. Er zal voldoende ruimte voor vragen zijn en kan kennis worden gemaakt en ervaring worden opgedaan met de nieuwe planologische werkelijkheid.

Bij de besluitvorming over de volgende fases zal er uitgebreider geparticipeerd en gecommuniceerd worden. Ook kan het proces van de eerste planwijziging geëvalueerd worden. Het digitale stelsel is volop in ontwikkeling en er wordt ook hard gewerkt aan het verbeteren van de software die hiervoor gebruikt wordt. Het is waarschijnlijker dat vanaf de tweede planwijziging het interne besluitvormingsproces beter en met minder onzekerheden kan worden doorlopen. Het is van belang om te vermelden dat naast het omzetten van de huidige (bestemmingsplan) regels naar omgevingsplanregels, andere planologische procedures/omgevingsplanwijziging doorlopen moeten worden voor grote afgebakende projecten. Op dit moment kan bijvoorbeeld gedacht worden aan Natuurverbinding N525 en Caliskamp in Laren.

Bijlagen

Presentatie Omgevingsplan voor de BEL gemeenten– 19 september 2024.